

Mai vei Elder Jeffrey R. Holland
Ena Kuoramu ni iApositolo Le Tinikaru

Drotini ki na Veimatanitu

Kevaka keimami veivakavulici ena Yalotabu ka mo ni vakarorogo ena Yalotabu, e dua vei keimami ena tara yani na veika o ni sotava tiko.

Sa tarai au vakalevu na veiqaqa ni sere yadua sa lagati kei na veimalanivosa sa cavuti au sa masuta kina me rawa mada ga niu vosa.

Ni vakarau biubiu tiko mai Nauvoo o Peresitedi Brigham Young ena vulaibatabata ni 1846, a tatra e dua na agilosni ni tucake tu ena dua na dela momoto ni dua na ulunivanua ena yasayasa vaka-Ra, ka dusia sobu e dua na buca. Ni gauna sa butuka kina na Buca mai Salt Lake ni oti e 18 na vula, a raica o koya ena dela ni vanua eda mai soqoni vata tiko kina nikua na delana vata ga a raica ena raivotu.

E dau tukuni vakawasoma ena itutu ni vunau oqo, na nona a liutaka o Baraca Brigham eso na iliuliu ki na ulunivanua o ya ka vakatoka me Ensign Peak, e dua na yaca ka umani tu kina na ibalebale vakalotu me baleti ira na kai Isireli vou oqo. A kacivaka vakaoqo na parofita o Aisea ena ruasagavulu-kalima na udolu na yabaki sa oti ni na yaco ena gauna mai muri “ni na vakataudeitaki na ulunivanua ni vale i Jiova me sivia na veiulunivanua,” ia ena “vakarewatako koya e kea e dua na kuila vei ira na veimatanitu.”¹

Ni ra sa raica na kedra itukutuku ni veigauna oqo sa tiki tiko ni parofisai sa mai yaco, era sa gadreva kina na Veitacini mera vakarewatako e dua na drotini me sa vakaibalebale dina kina na vakasama ni “drotini me baleta na veimatanitu.” A taura mai o Elder Heber C. Kimball e dua na itavoi dromodromo. A qai vesuka o Baraca Brigham na itavoi ki na ititoko i Elder Willard Richards ka qai vakacobara na kuila oqo, ka vakatoka na buca levu oqo e Great Salt Lake kei na kena veiulunivanua me sa vanua parofisatiki me na tadu mai kina na vosa ni Turaga ena gauna mai muri.

Kemuni na taciqui kei na ganequ, sa dau tomani tiko ena koniferedi raraba oqo kei na kena soqoni vakayabaki kei na kena vakaveimama ni yabaki na ivakaro taumada o ya ki vuravura. Au sa vakadinatinataki ni soqoni ena rua na siga sa oti sa dua tale na ivakadinadina, me vaka na qaqa ni noda sere, “Saioni vou sa qai laurai”²—ka vakadeitaka dina na rua na ibalebale ni vosa *vou* e vakainaki. E sega ni ka vakacala-ka ni sa mai tabaki tu Vakavalagi na itukutuku ni koniferedi raraba ena dua na mekesini e vakatokai, *Na Liaona*.

Ni sa mai cava tiko na noda koniferedi oqo, au sa kerei kemuni mo ni rai yani ki liu, sega walega ena itukutuku ko ni sa mai rogoca ia ki na kena talei veivakurabuitaki na koniferedi raraba vakai koya—o ya na veika eda vakabauta na Yalododonu Edaidai me baleta na koniferedi vakaoqo kei na veika eda sureti vuravura kina mera rogoca ka kila mai kina. Keimami sa vakadindinataki ki na veimatanitu kecega, kawatamata, duivosavosa, kei na tamata ni sega walega ni bula tiko na Kalou ia e vosa tale tikoga, ena noda gauna oqo kei na noda siga edai na ivakasala ko ni sa mai rogoca, sa yaco tiko ena veidusimaki ni Yalo Tabu, ni “sa loma ni Turaga, . . . sa vosa ni Turaga, . . . ka domo ni Turaga, io sa kaukauwa ni Kalou me ia kina na veivakabulai.”³

Ko ni sa rairai kila beka (ke sega sa dodonu mo ni kila) ni dau tu yadua sara, me dua na tagane se yalewa e vosa yani eke me tukuni vua na ulutaga me vosa kina. Era na lolo ka masulaka, vulica ka vakasaqara, tekiu ka tinia ka tekiu tale me yacova ni sa vakadeitaka, ni, ena koniferedi oqo ena gauna oqo, na nona na ulutaga e gadreva vua na Turaga me vosa kina veitalia na nona nanuma se na ka e taleitaka me tukuna. Era sa saga va-kaidina kina mera dina ki na veivaku-ueti oqori na turaga kei na marama yadua ko ni sa mai rogoca ena loma ni 10 na auwa ni koniferedi raraba oqo. Era tagi, lomaleqa ka vakasaqara vagumatum na ivakasala ni Turaga me dusimaka na nodra vakanananu kei na nodra ivakamacala. Me vaka ga a raici o Brigham Young e dua na agilosni ni a tucake tu ena vanua oqo, au sa raici ira vakakina na agilosni era sa tucake tu kina. Era na sega ni dabedei beka na taciqui kei na ganequ ena vakailesilesi raraba ni Lotu ena ivakamacala o ya, ia oqori na ituvaki au raici ira kina—o ira na Italai vakayagodra ka kauta voli na itukutuku vakaagilos, na tagane kei na yalewa era kovuti tu ena veika dredre ni veika vakayago, ilavo kei na matavuvale e yaco tiko vei iko kei au ia era sa solia na nodra bula ena vakabauta ki na veikacivi sa yaco mai vei ira kei na ilesilesi mera vunautaka na vosa ni Kalou, ka sega ni nodra.

Mo ni qai vakasamata mada na levu ni itukutuku ko ni sa mai rogoca —ni ra sa cakamana kece ka ni sega ni bau veitalanoataki ia na veidusimaki ga mai lomalagi. Ia na cava na vuna mera sega kina ni levu? E vuqa vei ira na noda ivavakoso, era tiko oqo ka so e sega, era lewe ni Lotu. Ia, ena totoka ni iwalewale vou ni veivosaki, sa levu cake tikoga kina na kedra iwliliwili era se bera ni lewenilotu era dau vakarorogo tiko mai ki na noda koniferedi—ena gauna oqo. Meda sa qai vosa vei ira era kilai keda vakavinaka kei ira era sega sara ga ni kilai keda. Ena loma mada ga ni Lotu meda sa vosa tiko vei ira na gone, vei ira na itabagone kei na itabagone qase cake, o ira na uabula, kei ira sa qase sara. Meda na vosa tiko vei ira na noda matavuvale kei na itubutubu kei ira na lueda ena noda itikotiko sa vakakina vei ira era se bera tiko ni vakamau, sega ni vakaloveni, ka rairai yawa sara tiko mai vale. Ena ituatuva ni dua na koniferedi raraba, e dau vakabitaki kina na dina tawamudu ni vakabauta, inuinui, loloma,⁴ kei na mate i Karisito⁵, ka tukuna vakakina vakadodonu na veigacagaca ni bula vakayalo ni veisiga. Eda sa vaka-roti ena ivolanikalou meda “vunauci ira na itabatamata oqo mera veivutuni,”⁶

ka vakakina ena gauna vata ga meda sa vunautaka “na irogorogo vinaka [vei ira] era sa yalomalamumu ka vakabulai ira sa ramusu na ylodra.” Se cava ga na kedra ituvaki, na itukutuku ni koniferedi oqo ena “vunautaka na veisereki vei ira na bobula”⁷ ka vunautaka “na iyau nei Karisito.”⁸ Sa namaki tiko ena veimataqali vunau sa mai cauraki sa na tara tiko na yalo yaduua. Ena kena vakasama, au vakabauta ni dina sara na ka a tukuna o Peresiti Harold B. Lee ena vica na yabaki vivinaka sa otu ni a kaya, “Na inaki ga ni kosipeli o ya me vakacegu ira na vakararawataki ka vakararawataki ira era sa tiko [vakacegu].”⁹

Keimami vinakata na neimami veivakavulici ena koniferedi raraba me ka ni veilomani ka veiciqomi raraba yani me vaka a vakavulica taumada na Karisito, ka nanuma tiko na bula vakaivakarau e dau laurai ni muria tikoga mai na Nona itukutuku. Mai na vunau kilai levu duadua a cauraki, a tekivutaka o Jisu ena Nona a solia na veivakalou-gatataki totoka malumu eda vinakata kece meda taukena—na veivakalougatataki sa yalataki tu vei ira na dravudravua vakayalo, na yalo sa savasava, o ira na dautataro, kei ira sa yalomaluua.¹⁰ Sa veilaveti dina na Veivakalougatataki

oqori ka sa vakavinakata na yalo. Era dina. Ia a tomana tale na iVakabula ena vunau vata ga oqori, ka vakaraitaka ni sa gadrevi sara me na dodonu cake tikoga na nodrau sala sa dautataro kei ira sa yalo savasava. “Dou rogoca sa kainaki vei ira e liu, Mo kakua ni laba,” A kaya tale. “Ia koi au kau sa kaya vei kemudou, O koya yadua sa cudru walega vua na wekana . . . ena cudruvi koya na mataveilewai.”¹¹

Sa vakakina,

“Dou sa rogoca sa kainaki vei ira e liu, Mo kakua ni dauyalewa:

“Ia koi au, kau sa kaya vei kemudou, O koya yadua ena raica na ya-lewa me dodomo kina, sa dauyalewa otu kaya e lomana.”¹²

E laurai ni sa gumatua tiko na salatu vakatisaipeli, sa rabalailai sara mai na sala oqo me yacova ni da sa yaco ki na ilalavaki cecere ni vunau se qai vosa otu kina o Elder Christofferson: “O koya mo dou qai vinaka sara, me vaka sa vinaka sara na Tamamudou sa tiko mai lomalagi.”¹³ Na veika rawarawa eda sotava taumada mai ena noda veiqraravi sa yaco me dredre sara vakalevu ka veibolei ni da sa yacova na vanua ce-cere duadua ni cakacaka vakatisaipeli. Kevaka e dua e nanuma tiko ni sega ni vakavulica o Jisu ni da na sega ni beitaki ena noda cala e sega ni wilika vakavinaka na ivola ni veiyalayalati! E sega, na veika ni noda cakacaka vakatisaipeli e sega kina ni vale ni kana ni kakana vakarautaki totolo na Lotu; eda na sega ni “vakayaco lomada” kina. Ena yaco na siga ena tekiduru na tamata *kecega* ka vakatusa na yame *kecega* ni ko Jisu na Karisito ka na rawa duaduaga na veivakulai ena *Nona* sala.¹⁴

Ni gauna e gadrevi me kaukauwa kina na veivunauci se malua toka ga ena koniferedi raraba, me nanumi tiko ni gauna e cauraki yani kina eso na ulutaga dredre, sa kilai vinaka tu ni tamata kece e sega ni sarava tiko na iyloyalo vakasisila se luluqa tiko na nona vakamau se vakayacora tiko na itovo vakasisila ni veidauci. Keimami kila ni sega ni tamata taucoko era voroka tiko na Siga ni Vakacecegu se veibeitaki va-kailasu se vakacacani watina. Keimami kila ni vuqa vei kemuni o ni vakarorogo tiko mai o ni sega ni cala ena veika

vakaoqo ia sa neimami ilesilesi vakalou me keimami veivakaroti tiko vei ira eso, se na vanua cava ga era tiko kina ena vuravura. Kevaka o ni sa qai vakayacora tiko na nomuni vinaka taucoko—me kena ivakaraitaki mada, ko ni sa saga me vakayacori tikoga na lotu vakamatuvale se cava ga na osooso e dau veivakataotaki ena dua na vuvale era vakosakosa kina na gone—mo qai kaya ni ko sa gugumatua ena ulutaga o ya ka mo laki vakarogoca e dua tale na vosa e cauraki mai kina e dua na ulutaga o luluqa tiko kina. Kevaka keimami veivakavulici ena Yalotabu ka mo ni qai vakarorogo ena Yalotabu, ena dua vei kemami ena tara yani na veika o ni sotava tiko, ka na cavuta e dua na vosa vakaparofita me baleti iko ga.

Kemuni na taciqu kei na ganequ, keimami na vakaraitaka ena koniferedi raraba na neimami ivakadinadina kei na kena tale eso ena dau yaco mai, baleta ena sala oqo se ena dua tale na sala *ena* dau vakarogoya ga Na domona na Kalou. “Raica au sa talai kemudou yani mo dou veivakavulici ka vunauci ira na tamata,” a kaya vakaoqo na Turaga vei ira na Nona parofita.¹⁵

“[Ia] ni sa otia na nomudou vunau, sa na qai yaco na tavuki ni vanua . . . na domo ni kurukuru, . . . na tibi ni liva, kei na . . . liwa na cava, ia ena vadugu na ua mai takali ka tubu ka tubu me ulabaleta na kena iyalayala. . . .

Bucharest, Romania

“A ra na vuka na agilosi . . . ka kaci e na domo levu, era na uvuca na davui ni Kalou.”¹⁶

Era na gole mai na agilosi tamata ena itutu ni vunau oqo, ena nodra ilesilesi ga, ka “uvuca na davui ni Kalou.” Na vunau yadua e tiko na kena ibalebale, mo ivakadinadina ka ivakaro, me vaka ga na veika ni bula oqo sa ivakadinadina ka veivakaroti tiko ena iotioti ni gauna oqo.

Ni otia oqo ena gole mai ki na itutu ni vunau o Peresitedi Monson me mai tinia na koniferedi oqo. Meu tukuna mada eso na ka vakatamata yadua me baleta na turaga lomani oqo, na iApositolo iliuli ka parofita ni gauna eda bula tiko kina oqo. Me baleta na ilesilesi au tukuna tiko kei na veika kece o ni sa rogoca ena koniferedi oqo, e vakadinadina tiko ni sega ni rawarawa na nodra bula na parofita ka vakakina na bula nei Peresitedi Monson. A tukuna tiko o koya ena soqoni ni matabete ena bogi. A kacivi me iapostolo ni se qai yabaki 36, ka ratou se yabaki 12, 9, kei na 4 na luvena. Sa mai sivi oqo e 50 na yabaki ena nodratou solia tu o Sister Monson kei iratou na gone na watina kei na tamadratou ki na Lotu kei na kena ilesilesi. E ratou vosota mai na tauvimate kei na oga, na veika dredre kei na leqaleqa eda dau sotava kece na tamata, ka kilakasamataki tiko ni so ena yaco tikoga mai. Ia ena tudei tikoga o Peresitedi Monson ena yalomarau. E sega ni rawai koya e dua na ka. E kaukauwa na nona vakabauta ka matalia na nona igu.

I Peresitedi, me baleta na ivavakoso kece oqo, o ira eda raica kei ira e sega, au kaya ni keimami lomani kemuni ka rokovi kemuni. Sa ivakaraitaki vei keimami na nomuni yalodina. Sa vakavinninakataki na nomuni veiliutaki. O ira na le tinikava tale era taura tu na itutu vakaiapostolo, kei ira ena tavata oqo, o ira na ivavakoso era sa mai tiko oqo, kei na lewevuqa era vakasoqoni vata tiko mai e vuravura taucoko era lomani kemuni, tokoni kemuni, ka vakaicola-cola vata kei kemuni ena cakacaka oqo. Keimami na vakamamadataka na nomu icolacola ena veisala kecega keimami rawata. Sai kemuni e dua vei ira na agilosi italicai a kacivi ni bera ni tauyavu ko vuravura mo ni mai vakaraitaka na drotini ni kospeli i Jisu Karisito ki vuravura taucoko. E totoka dina na nomuni veiqaravi. Ena vuku ni kospeli oqori sa mai vakaraitaki kei na veivakabulai e vakarautaka. Au sa vakadinadina taka ena yaca cecere ka lagilagi ni Turaga ko Jisu Karisito, emeni. ■

IDUSIDUSI

1. Aisea 2:2; 11:12.
2. “Mataka Sa Qai Kida Mai,” *Sere ni Lotu*, naba 1.
3. Vunau kei na Veiyalayalati 68:4.
4. Raica na 1 Korinica 13:13.
5. Raica na 1 Korinica 1:23.
6. Vunau kei na Veiyalayalati 6:9;11:9..
7. Aisea 61:1.
8. Efeso 3:8.
9. Raica na Harold B. Lee, ena “The Message,” *New Era*, Janu. 1971, 6.
10. Raica na Maciu 5:3–12.
11. Maciu 5:21–22; raica talega 3 Nifai 12:22.
12. Maciu 5:27–28.
13. Maciu 5:48.
14. Raica na Roma 14:11; Mosaia 27:31.
15. Vunau kei na Veiyalayalati 88:81.
16. Vunau kei na Veiyalayalati 88:89–90, 92.